

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap
A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:

LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre	K. 5.-
Fél évre	" 2.50
Hogyed évre	" 1.25

Egyes példány 10 fillérrel kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDÓSNAL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Newyork helyett — Argentina.

Bécs felől jön ismét a maszlag — hisz a legtöbb maszlag a magyarok részére onnan szokott jönni. Hey osztrák kormánytanácsos kisüti, hogy az Északamerika, vagyis Newyork felé irányuló kivándorlás határozottan káros, s ezért követeli is, hogy a kormányok a kivándorlás ez utirányát tiltsák be. Azt, hogy az északamerikai kivándorlás káros, azt régen tudtuk, tilalmi rendelkezéseket is követeltünk, ámde nem itt van a dolog csattanója. A kormánytanácsos ur nem kisebbet követel, minthogy irányítsák ezentul a kivándorlást Argentina felé. Ott van az igazi Eldorádó, hiszen ott kétszer aratnak, sőt a kivándorlásnak azt a módját is meglehetne honosítani, hogy menjen ki a mezőgazdasági munkás ősztől tavaszig, vagyis amikor nálunk nincs munka és Argentínában könnyűszerrel összeszedhet ezalatt az idő alatt ezer koronát, amivel aztán boldogíthatja a hazai földet. Még azt is megírja a kormánytanácsos ur, hogy a kivándorlásnak Délamerikába való irányítása által Magyar-

ország és Ausztria tengerhajázása körülbelül 60 millió korona több jövedelemhez juthatna.

Látszólag nagyon ártatlan portéka az osztrák kormánytanácsos füzeté, melyben ezeket a dolgokat feltárta, azért merik szélteben terjeszteni magyar nyelven is, de voltaképen minden embert óvni kell tőle, mint a Kisgyermeket az igazi maszlagtól. Mi csak a mezőgazdaságönző szempontjaiból bíráljuk a kormánytanácsos ur csábító felhívását, a mezőgazdaságönző szempontjai azonban nemzeti szempontok, mert hiszen Magyarország boldogulásának alapja ma még a mezőgazdaság. S itt első sorban is azt a kérdést vetjük fel, hogy a kormánytanácsos ur miért nem intézi a Délamerika felé buzdító szövegét Ausztria ipari munkásaihoz? Vagy talán azért nem, mert Ausztriában az iparosokra és ipari munkásokra van oly nagy mértékben szükség, mint minálunk, de főleg Argentínában a földmivelőkre és a földmives munkásokra. Argentina viszonyait ismerik itt Magyarországon is eléggé. Tudják nagyon jól azt is, hogy Argentínában megfizetik a munkát, de a bevándorlott munkásokkal korántsem nótás arató-

munkát végeztetnek, vagy sarjukaszálást, hanem velük irtatják azokat az őserdőket, velük száritatják azokat a mocsaras helyeket, s csatornáztatják, amelyeket Argentina a mezőgazdasági művelés keretébe be akar vonni. Argentina tulnyomó nagy részében jó napszámon kívül embergyilkoló éghajlattal is fizetnek, melyet még a magyar kivándorlott erős szervezete sem képes elviselni. Ilyen körülmények között azt hisszük, minden józanul gondolkodó ember nagyon megfogja gondolni azt, vajjon keressen-e a maga részére egy olyan hazát, amelyik nem kiméli, hanem inkább megtizedeli a saját gyermekeit is. Az összetakarított bankók tehát, amelyekkel a kormánytanácsos ur biztat, nagyon jók lennének márvány sirkeresztre, melyek alatt egy-egy kivándorlott honfitársunk pihenni csendes nyugvását s álmodozik az othoni pacsirtaénekes mezőről, amelyeken még évtizedeken is erőben, egészségben fogyaszthatta volna a talán valamivel barnább, de mégis táplálóbabb kenyeret.

Az ugynevezett pénzkereső időszak kiurcsánások eszméi is, amivel a kormánytanácsos ur bennünket megtisztel, szintén sült osto-

Gerbaud bonbonok és naponta friss lőzésű prágai sonka.
csokoládé, Állandóan jégbehűtött kőbányai és „Szent István” védjegyű „DUPLA MALÁTA” sör.

likör, palackbor, pezsgő, rum, cukorka, déli gyümölcs, elsőrendű kávé állandóan kaphatók
Kertész Lajos fűszer és csemege üzletében, Léván.

baságok. A megtakarított koronák nagy része első sorban is el megy a hajót költségeire, mert hiszen miből akarja a kormánytanácsos ur a hajós társaságok 60 milliós többletét kiteremteni? Másodsorban a derék osztrák ugylátszik nem ismeri a mezőgazdasági munkás természetrajzát. Nem tudja azt, hogy bizony elegendő a munkásnak fél estendeig robotolni a nehéz kapálásban, kaszálásban s más súlyosabb mezőgazdasági munkában, a másik félesztendő maga a természet is bizonyos mértékig pihenésre rendezte be. Igaz, hogy nem teljes a pihenés, mert hiszen a jószágnak télen át való ellátása, a háznak és környékének gondozása, a háziipari munkák felidejére esnek, de azért ezt a magyar földmives munkás mégis inkább pihenésnek tekinti, hogy a tavasztól-őszig tartó, sokszor igen súlyos robotot, mi több, egynémely vidéken az elemekkel való dacolást, küzdést kibírja. Itt tehát több mint bizonyos, hogy bekövetkeznek az az eset, hogy az idős szakos kivándorlók vagy Magyarországon, vagy Argentínában csinálnának minden esztendőn hat hónapig tartó szent Høverd-el napot. Vajon van-e erre szükségünk? Mind-

ezek eléggé bizonyítják azt, hogy a legújabb népboldogításra szánt osztrák röpirat valóságos maszlag, amelytől a népet óvni kell!

A demokratikus birtokpolitika.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, amelyet altruista bank néven is ismerünk, legutóbbi körlevelet intézett vármegyénk törvényhatóságához, amelyben egyrészt tájékoztatja a közvéleményt jövőd munkássága részleteiről, másrészt kéri a törvényhatóság támogatását e munkához. E szerint a törvény alapján megalakult ezen új intézménynek célja, hogy közvetítői háson nélkül ingatlan földdarabolásokat és telepítéseket végezzen s ily módon elősegítse a kisebb középbirtokok keletkezését, másrészt a nagyobb kötött birtokokon bérlőszövetkezetek alapításával meghonosítsa a kisbérleti rendszert, célja továbbá, hogy kivándorlókat tervszerűen visszatelepítsen, községek, közbirtokosságok és törvényhatóságok részére közlegelőket szerezzen, munkásházakat építsen, valamint parcellázásokhoz olcsó kölcsönt nyújtson. Mind e nemű ténykedésében azonban a fő figyelmet arra fordítja, hogy nemzetiségi vidékeken erősítse a magyarságot.

Különösen ez utóbbi cél érdekében van szüksége a törvényhatóságok és a hazafias érzésű különböző társadalmi és gazdasági szervezetek, nemkülönben egyének támogatására. Ez a támogatás első sorban abban

nyilvánul, hogy tudomására kell hozni a banknak az eladásra kerülő birtoktesteket, vagy azokat, amelyeket kisbérlet útján kíván tulajdonosa hasznosítani. Nem sok tehát, amit a bank kíván, de bizonyos, hogy a munka további folyamán ennek a támogatásnak nagyobbodnia kell, mert hiszen most csak arról van szó, hogy az altruista bank, a magyar gazdaközönség régi óhajainak egyik megtestesülése, egyelőre megszeressen olyan birtokokat, amelyek segítségével lesznek a nemzeti irányú demokratikus földbirtokpolitika széles körre való kiterjesztésénél.

Hogy ezt az igazi demokratikus birtokpolitika Magyarországon való hajnalhasadásának tekinthetjük, az kétségtelen, mert hiszen parcelláztunk mink eddig is és boldogítottuk a kis embert földdel, parcelláztunk különösen a nyereszkeskedő pénzintézetek, a meggazdagodni vágyó fiskálisok, de mindég úgy, hogy, a parcellázás a kisemberek bőrére ment, abból a legtöbb haszna a parcellázónak volt, vagy annak, aki az üzletet közvetítette. Csináltuk bérlő szövetkezetet is, de a hozzá szükséges anyagi eszközöket roppant keservesen birtok előteremteni, és rendszerint igen drágák is voltak. Egyszóval demokratikus birtokpolitika eddig is volt, de nagyon drága volt.

Most azonban az altruista bank munkásságának megkezdése után lesz hozzá pénz és van hozzá élég jóakarát is, hogy földbirtokpolitikánkat valóan demokratikus alapon rendezzük be, mégpedig úgy, hogy annak a nemzeti eszme is hasznát lássa. Igaz, hogy a betöltendő feladatok nem lesznek valami könnyűk. Az anyagi eszközök sem túlságosan nagyok, de utóvégre is ahol

Az öltöny.

— A Lévai Hírlap tároaja. —

Öt óra, Duval ur a villásreggeli után ment el hazulról, hogy egy üzleti ügyet elintézzon, amely legkésőbb másfél órát igényel. Ünnepléses igérete dacára azonban, csak négy óra múlva jön haza. Madame, a legkalandosabb gondolatokat táplálta hosszú elmaradása miatt, a lehető legrosszabb kedvben fogadja.

Duval (ugy tesz, mintha ezt nem venné észre): Ah! (leül). Kissé soká maradtam el.

Az asszony (csipösen): Kissé! Kissé! Soká! Nem tudom ugyan, hogy hol voltál, de mindenesetre nem unatkozhattál!

Duval: Nem unatkoztam, de nem is mulattam. A szabók nem tartoznak a nagyon érdekes emberek közé.

Az asszony (elcsodálkozik): A szabók? Szabóval volt üzleti dolgod? Azt hittem, hogy az ügyvédednél voltál?

Duval: Ott is voltam. De miután tíz perc alatt végeztem vele, felhasználtam az alkalmat és felkerestem Meligrust. Éppen azon a vidéken jártam és így megtakarítottam egy utat.

Az asszony (szkeptikusan): engedelmekkel megjegyzem, hogy egy örökkévalóságig időztél Meligrusnál! Mit meséltél neki érdekeset?

Duval: Semmit. De... a... a minták

megtekintése... kiválasztása... mértékvételem... midéz időt igényel. Azután meg, mindig megkínál valami frissítővel. Mindig más megízlelni valója van a fickónak! Ma finom vörös borral kínált meg... mellelleg megjegyzem, hogy kitűnő bor volt...

Az asszony (vállvonogatva) Igazán?! Természetesen megint gyomorégésed lesz! Minő célja van annak, hogy itthon vizet isszol az ebédek alkalmával, mászol meg habzsolod az alkoholt...

Duval: Ugyan! Egy kis pohárral...

Az asszony (közbevágy ridegen): De mond csak kérlek: Mértékvételem — mintamegtekintés — kinek? Csak nem neked!

Duval (tréfát kísérel meg): Miért ne magannak? Csak nem gondolod, hogy mások részére választok ki öltönyöket?

Az asszony (támadásra készen): Tehát megint rendeltél öltönyt?

Duval (könnyed ironiával): Istenem! Hát igen... Utcai öltönyt. De csak egyet!

Az asszony: Csak egyet? Ezt rosszul ttedd! Rögtön félutcatot kellett volna megrendelni. Akkor aztán csodálkozni méltóztatik, hogy nem takaríthatunk semmit!

Duval: Bocsnatot kérek! Sohse kívántam, hogy a ruhákon takarítsunk! (Kézbe fogja a kabátja kihajtását és dühösen ráncigálja): Három éve viselem ezt a ruhát!

Az asszony: Hát a szürke ruhád?

Duval: Tán világos öltönyben járkáljak ebben a pocské időben?

Az asszony: És a fekete öltönyöd?

Duval: Oh! Az kifogástalan! Ugy fénylik, mint a legszebb tükör! Az utcákon utánam járnak a hölgyek, hogy a hátamon nézzék meg, rendben van-e a ruhájuk?

Az asszony (gyorsan): Ezt hogyan láthatod, ha mögötted járnak!

Duval (zavartan): Hát... hát sejtem.

Az asszony: Kifogásod az van mindig. (Sóhaj): Még akkor is, ha elparlod a pénzt!

Duval (emelkedett hangon): Pazarlásnak minősítet azt, amikor valaki a legszükségesebbet szerzi be?

Az asszony: A legszükségesebbet? Neked természetesen minden szükséges! De amikor a feleségedről van szó, oh! az egészen más dolog! Az én részemre minden fölösleges!

Duval (még mindig tréfára akarja terelni az ügyet és egy kuplét fitymúrészget):

Az asszony (dühösen) Milyen kedves! És mily kényelmes! Sajnos azonban, hogy a butaságaid mitsem változtatnak a szomorú valóságban!

És egészen jól tudod, hogy igazam van! Csak megláss valamit egy kirakatban, ami megtetszik neked, rögtön mindenáron, szükséged van rá! Akármint is kívánsz magadnak, az föltétlenül szükséges is! (bána-

a kellő jóakarattal meg van s nem hiányzik a társadalom támogatása és a mostan érezhető hiányok pótlásához lesz kellő jószándék: remélhetőleg a meginduló munka nem fog nagy akadályokba ütközni s kifejlődhetik oly nagy mértékben rövid idő múlva, amint azt az ország érdeke megköveteli.

Itt van hát az ideje annak, hogy azok akiket érdekel az ország jövő sorsa, munkához lássanak. Új és hálás terület nyílik meg különösen a gazdasági szervezettek működésének, amelyek már azelőtt sem idegenkedtek a fentebb vázolt munkásságtól, sőt azt mondhatnók, ennek a munkának gyakorta hamvadó ütszékét csakis ők élesztették, míg végre a fellobbanó tűz, amelyet az altruista bank képvisel, végleges és helyes irányt mutathat nemzeti, demokratikus irányú birtokpolitikánk kiépítéséhez. Szép feladat vár egyesekre is, különösen azokra, akiket méltó aggodalommal töltött el az alsóbb társadalmi rétegek bomlása. Szervezkedjünk tehát ehhez a munkához, mert arra Barsvármegyében is nagy szükség van. A gazdasági egyesület a barsvármegyei kivándorlás okát a legelőhiányban látja, az altruista bank segítségével talán ezen is lehet majd jó irányba változtatni!

HIREK.

— **Házasság.** Klein Náthán nagykálnai kereskedő és cementgyáros egyetlen leányát Linkát, e hó 27-én vette feleségül Herskovits Menyhért gyöngyösi kereskedő. Az új párt Liebermann Jakab lévai főbbi szép beszédben köszöntötte.

— **Kinevezés.** A vármegye főispánja az ujbarsi anyakönyvi kerületbe Szilárd Frigyes nyug. körjegyzőt teljes hatáskörrel anyakönyvvizsgálóhelyettesé kinevezte.

— **Pályázat.** A verebélyi járás főszolgabírája az üresedésben levő barsfűszi segédjegyzői állásra pályázatot hirdet. Kérvényeket szeptember 11-ig kell beadni. Az állás javadalma évi ezer korona.

— **Névváltoztatás.** Stern Jenő lévai születésű budapesti lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Tarján-ra változtatta.

— **Hadgyakorlatok.** Privigye környékén nagyszabású hadgyakorlat folyik, mely a napokban Barsvármegye területére is ki fog terjeszkedni és valószínűleg Léván nyer befejezést. A gyakorlaton részt vesz a besztercebányai honvédség gyalogezred három zászlóalja, ütközet és málvahonattal, gépkocsós osztag és egy tartalék szakasszal. A gyakorlatozó katonasággal zenekar is van.

— **A felsőmagyarországi idegenforgalmi Szövetség** vasárnap tartotta első évi közgyűlését, melyen újból megalakította a választmányt és abba Körömczibánya polgármesterét is beválasztotta, továbbá iniezkedett a felsőmagyarországi fürdők és városok ismertetéséről, ami az idegenforgalom emelésének szempontjából föltötte kívánatos.

— **Török—magyar cigaretták.** A magyar dohányjövődék igazgatósága már régebben foglalkozott avval a tervvel, hogy az annyira kedvelt külföldi cigarettagyártmányokat kiszorítja a forgalomból. Most végre megállapodott abban, hogy három új fajta török dohányból készült cigarettát hoz forgalomba. Az új cigaretták parafa és aranyvégű szópókások lesznek és hír szerint már az ősszel kerülnek forgalomba. Ha ugyan egyáltalán forgalomba kerülnek, mert hiszen a trafik megdrágításakor is ígért a finanszminiszter ujjfajta szivarokat, de biz azok szépecskén elmaradtak éppen úgy, mint az eddigi dohánygyártmányok minőségének megígért javítása is füstbe ment.

— **Halál a vendéglőben.** Hornyik János 75 esztendősen felsőgyőrödi gazda e hó 21-én Verebélyen betért Paduch vendéglőjébe ebédelni. Az öreg ember megette az ebédet és aztán holtan fordult le a székéről. Szívszélhűtés ölte meg.

— **Új bankjegyek.** Az osztrák-magyar bank október elején új százkoronás bankjegyeket fog kibocsájtani. A régi százkoronások ugyan is könnyen hamisíthatók voltak, míg az újak rajza sokkal nehezebben lesz utánozható s a hamisítás felismerése is könnyebb lesz.

— **Ahol eszik a pálinkát.** Nyitra megyében a vágsellyei járás főszolgabírájának előterjesztésére a járásbeli kocsmárosok elhatározták, hogy vasár és ünnepnapon nem mérnek pálinkát, mert a nép teljesen az anyagi és erkölcsi pusztulás útján van a nagymérvű pálinkafogyasztás következtében. Némely községben nem is isszák a pálinkát, hanem tábla öntik, kenyeret aprítanak bele és úgy eszik mint a levest.

— **Szeptember.** Meteor írja: Szeptember hó változása napjai 4—9—11—12—17—18—21 és 27-re esnek. Legerősebb hatásaik 4 hűvös, kevés csapadékkal, 9 csapadékos, szeles, 17 hűvös, esetleg viharos, 21 száraz, 26 hűvös jelleggel. Szeptember eleje tehát hűvös, vége azonban melegebb jellegű lesz. A száraz jelleg végig marad.

— **Automobil szerencsétlenség.** Adler Zsigmond bérautombilájának Nyitráról jövet Nagykálna és Gyékényes között hétfőn eldőrtött a tengelye. Az autón dr. Lauffer Arthur, édesanyjával özv. Lauffer Henrik-nével, dr. Vlcsek Ferenc és a soffőr ültek. Az utasok a kocsiból kibuktak, Lauffer és Vlcsek ügyvédek könnyebb sérüléseket szenvedtek, Laufferé és a soffőr sértetlen maradt.

— **Munka közben.** Nyemecz István munkás a lévai uradalom Szentjánospusztáján a szalmaprés mellett dolgozott, miközben a gép a munkásnak tenyerét összeroncoltta. A lévai kórházban ápolják.

tosan) Nem tartozol azon emberek közé, akik letudják küzdeni szeszélyeiket! De ha más csak egyszer is kinyitja a száját, akkor...

Duval: (ironikusan) Más... az te volnál? Az asszony: Igenis uram! Én volnék, aki remeg, ha meggondolja... Duval: Szegényke!

Az asszony (olytátja): Aki elértem, ha arra gondol, hogy megkérjen...

Duval (hidegen): Egy negyven frankos kalap vételére!

Az asszony (tulladozik a megbotrátkozástól): Oh!

Duval (haragosan): Tán nem igaz? Nem fizettem negyven frankot a...?

Az asszony (gunyos nevetéssel): Hognyel Ezt amugy is tudtam! Megesküdtem volna rá, hogy újra felmelegíted azt a régi történet! Egy rongyos kalap miatt.

Duval: Bocsnatot kérek! Miféle kalapról beszélsz? Az utolsó! Hát az utolsó-előtti? És a többi? Ezekről megfeledezelt Százfrankos szalmakalap! (felugrik): 100 frank! Ennyi pénzért tíz kalapot veszek magamnak! Legalább is! Az öltönyöm nem kerül 100 frankba és még akkor is viselem majd, amikor te már a cselédünknek ajándékozad el a kalapodat. Igazán megfizetetlenek a te kalapjaid! (a tükör elé lép, megfenyegeti öklével a képmását és dühösen beszél hozzá): Egoista! Undok egoista!

Aljas fősvény! Utálatos fickó! Hogyan vemedhetsz arra, hogy kilencven frankért öltönyt rendelj magadnak? Kilencven frank! — miközben szegény feleségednek, szegény, sajnálatraméltó mártirnak, még kabátja sincs, hogy...

Az asszony (közbe): Ezt nem mondtam!

Duval: De kellett volna, mert erre gondoltál. Aztán, tudod, vannak dolgok, amiket a férj előtt nem lehet elcseszni ismételné, főleg olyan férjnek, aki e tekintetben nagyot hall, úgy mint én.

En avanti! Kezdjél bele a régi nótába!

Az asszony (méltósággal): Készen vagy?

Duval (gunyos nevet): Hogy befejezem-e? Hiszen te vigasztalan lennél, ha ily gyorsan végeznék! Azt mondtad, rémület fog el, ha arra gondolsz.

Hogy legcsékélyebb kivánságodat add elém! Nem-e a kötelességem, — ha csak nem akarok szivtelen, lelketlen zsarnoknak látszani, — hogy elalajlam a kivánságaidat? De miért vagy oly élénk? Az ördögbe, — hét évi házasság után már nincsen helyen az efféle féltékenység! Kövesd a példámat! Tán én, gondolkodok takarékosra? Nyisd ki hát előttem a szivedet és a ruhaszekrényedet! Elsőben is a szekrényt! Fogadok, hogy üres, teljesen üres! Nincs mit fölvenned... Nekem legalább van egy szürke öltönyöm, a mint ezt nagyon helye-

sen, megjegyezted. Van azonkívül egy fekete öltönyöm! E kettő és a ma rendelt is! El vagyok látva. De te? Nincsen szoknyád, ugy-e, se bluzod? Tán már kalapod sincsen? Hiszen a divat változó! Sőt tulajdonos változik!

Az asszony (a cipő orrával dobol valami marsot): Csak folytasd én nem felelek neked.

Duval (kiabál): Oh! Ettől nem félek! Esküszöm, hogy csöpp gondot sem okoz nekem! Ha nem felelsz ma, majd felelsz rá holnap vagy holnapután, felszólítás nélkül is. Majd találkozik rá alkalom. Ha nem találkoznék, majd rögtönzöl egyet. P. o. nem volna alkalmas a színházi trükk?

Az asszony (értelmetlenül): A színházi trükk?

Duval (csufolódvá): Már nem emlékszel! Nevelésé! Gondolkozz csak kisé! Igazán nem? Na, amikor elhoztam azt a két földszinti jegyet, amiket Duhomel adott a szindarbjának bemutató előadására. Hiszen még nem is olyan régen történt! Csak egy hónapja! (Utánozza a feleségét): Egy premiére?! Hja kedvesem, erre egyedül kell elmenned. Nem mehetek veled. Jól tudod, hogy nincsen ruhám. A selyem bluzom már nem divatos. Na, hát emlékszel-e végre?

Az asszony (felugrik): Ez már mégis sok! Nem volt-e akkor igazam. Nem mond-

— **A F. M. K. E. munkaprogramja.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület iglói közgyűlése igen gazdag és tartalmas munkaprogramot állapított meg. Elhatározta, hogy a 200,000 koronás Repcsik-alapítványból magyar nyelvi tanfolyamokat szervez a magyar-tót nyelvhatáron, nevezetesen: Alsókörmöcsény, Felsőkörmöcsény, Nyitraivánka, Komját, Nagysurány és Czabaj nyitrai megyei, Óbars, Ujlót, Alsógyőröd, és Garamkelecsény bars megyei, Apátmarót, Egyházmárót és Bát hont megyei községekben, ez utóbbiban ugy a kath., mint az evang. felekezeti iskola mellett, — valamint Póltár és Csehberék nógrádmegyei községekben; az egyesületi óvónőknek, a kik 20 évnél hosszabb ideje szolgálják az egyesületet, fizetésekkel 850 koronára emeli fel s 1913. január 1-től számítól az összes óvónőknek ötvenként korpótlékat ad; az állam által átveendő egyesületi óvodákra fordított költségeket napközi otthonok s más hasonló emberbaráti intézmények létesítésére fordítja, a Felvidék magyar társadalmát az egész vonalon munkára szólítja s illetőleg az egyesületi élet élénkítése céljából, városok, járásonként és községenként szervezi; az elemi és ismétlő iskolákat végzett tanulókat magyar vidékre, magyar mesterekhez tanoncokul közvetíti; közművelődési és emberbaráti programjába főveszi a patronage-intézmények létesítését; folytatja az analabéták oktatását és a népies ismeretterjesztő felolvasások rendezését, a szabadtanítás szervezését, az elemi iskolákat végzett tanulóknak a katonaköteles korig magyar szellemben való tovább vezetése céljából ifjúsági egyesületeket, magyar dalos és műkedvelőtársaságokat, olvasó és gazdaköröket létesít, az állami, felekezeti és községi iskolákat a tanulók értelmi színvonalának megfelelő könyvtárakkal látja el, a magyar istentiszteletek bevezetése céljá-

ból, az iskolák ifjúságát magyar katekizmusokkal, bibliával és imakönyvekkel ajándékozza meg, szegényebbsorsú iskolásoknak ingyen tankönyveket adományoz és az egyesület egész területén új taggyűjtést indít az egyesület jövedelmeinek fokozására. Az egyesületnek ezen kulturális munkára 95,000 koronás költségvetés áll rendelkezésére.

— **Kamarai tagválasztások.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara 3 kereskedő és 3 iparos tagjának és 1—1 póttagjának öt évre érvényes megválasztása csütörtökön ment végbe Léván. Megválasztottak a kereskedők csoportjába: Báthy László, Boros Gyula, és Engel Gyula. Póttagnak Sugár Mór lett. Az iparosok közül Kostyék József, Presztolánszky Béla és Tulasay Józsefet választották meg, póttaggnak pedig Kreskó Nándor került be. A megválasztottak személyei reményt nyujt arra, hogy a város kereskedelmi és ipari érdekeinek méltó képviselői lesznek a kamaránál.

— **Pintér Imre** egyetlen művészestélye ép úgy mint tavaly zsúfolt ház előtt fog lefolyni, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy máris tömeges előjegyzések történtek a mai (szombati) estélyre, mely a Vigadóban lesz megtartva. Az est programja csupa újdonságokból van összeállítva úgy ének mint szinpadipróságok tekintetében s Pintér művész társaival teljes ambícióval azon munkálkodnak, hogy a hirdetett egyetlen estel ne csak megőrizze Léva szeretetét, de hatványozza is. A kis művész gárda a tél folyamán Eger, Nagybecskerek, Nyiregyháza, illetve a rödlöz Tatrán volt vendége olyan érdeklődés mellett, hogy mindenütt meg kellett estélyüket ismétlni. A gazdag fehér műsből nagy sikerre számíthatnak a következő énekszámok. Az arany haj. Hópehely. Fűrészpör baba. Az öngyilkos. A sárge ház. Aktuális strófák. Az asszony menynei kincs. Ibolyácskát hoztam néked. Telephon nóta. Katonász. Eiseje. Nagytakarítás. Szinpadipróságokból: A peches ember. A bíróság előtt. Megvagyunk hűlve stb. A művészestélyjei a Nyitrai és társa cégnél kaphatók.

— **Halálozások.** Somogyi Lajos, a kis- és nagykalmi református egyházak lelkésze, életének 71., lelképásztorkodásának 39. évében f. hó 27-én meghalt. Temetése 29-én volt Kiskálnán, az egyházak lelkesi és tanítói karának, valamint a nép nagy részvételével. — Tóth Lajosné szül. Mocsy Jolán, Mocsy Lajos garamvelezényi ügyvédnek leánya, hosszas szenvedés után 23 éves korában meghalt. Temetése 30-án délután lesz Garamvelezényen. Nyugodjanak békében!

— **Varannay Lajos jubileuma.** Varannay Lajos ujbari ref. lelkész lelkészársai szép ünneplésben részesítették e hó 27-én, abból az alkalomból, hogy lelkészi működésének 40. esztendejét betöltötte. Az ünneplésen megjelent *Orády* Endre, a lévai járás főszolgabírája is. Az ünnepély a templomban, lelkészi gyűlés keretében folyt le, melyen a bari egyházmegye papsága nagy számban vett részt. Az ünnepelhez *Patay* Károly esperes intézett remek üdvözlő beszédet, melynek végén átnyújtotta a lelkészek emlékjándékát egy szép serleget, mely e felirást viseli „Lajos bátyánknak 40 éves lelkészi szolgálata emlékkönyvére 1912. aug. 27. Szerető lelkészársai.” Ezután *Galambos* Béla kisköszmályi tanító az egyházak ajándékát nyújtotta át szintén beszéd kíséretében. A jubiliás lelkész mindenkinek meghatva válaszolt. A templomi ünnepély után *Szakács* Viktor plebános a tanítókkal és hiveivel, *Petrovics* Lajos köljegyző pedig a község előjáróival küldöttségileg üdvözölte őt. Ezután a lelkészlakon ebéd volt, ahol a derék jubilánst szintén meleg és megérdemelt ünneplésben részesítették.

— **A keresési lólopások két tettesét,** mint azt megirtuk, letartóztatta a csendőrség. A harmadik tettest pedig most Ujfalusi István rendőrüzede Raffael János garamkeszű cigány személyében kinyomozta. Letartóztatták és átadták a járásbírósnak.

— **Magyarosításért kitüntetett tanító.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület iglói közgyűlése, a magyar nyelvnek és szellemnek az iskolában, de még inkább az iskolán kívül, társadalmi uton is eredményes terjesztéséért, *Miklósa* Károly zaitvagyarmati kath. tanítót dicséző oklevéllel tüntette ki.

ad magad is akkor, hogy már nem vehetem.

Duval (patétikus kézmozdulattal): És mit jelent ez? Ez csak azt jelenti, hogy nem kíméled a dolgaiddat igenis, hogy mindent elhordasz! Olyanok vagytok, mint a gyermekek! Amikor új ruhátok van, naponta kimentek benne, hiuságból, tetszeni vagytok, azt akarjátok, hogy megcsodáljanak és hogy a kedves barátnők pukkadjanak...

Az asszony: Én igazán sokat járok kil Duval (ordít): Legalább hatszor hetenként és mindig en plein parade, mintha legalább is a szultánt akarnád elcsábítani! Gyalázat, tisztára gyalázat! Különbben is akár stétás, akár nem, az mindegy. Akármiféle jöttment piperkőc látogat el hozzánk, a kedvéért tetőtől talpig feleicomázod magadat szallagokkal, fodrokkal, csipkével és ékszerrel. És mindezt csak azért, hogy elkápráztasd az embereket.

Az asszony (nyugodtan): Istenem! Milyen izléstelen vagy kedvesem. Elkápráztatom az embereket!

Duval: Hát nem azért? Annál rosszabb. Akkor hát azért teszed, hogy kirizáljanak neked!

Az asszony: Hogy kirizáljanak a barátaid, ugy-e? (határozottan): Rendben van kedvesem! Megeksüzöm, hogy e szemrehányást a jövőben nem fogod megtehetni! Mától fogva, láthatatlan lesznek, ha az urak közül valamelyik idejön, vagy még jobb lesz, ha elfogadom, — ebben a gyönyörű pongyolában! Ez, reményem, nem tett tönkre? Végeladason vettem, tizenöt frankba került! A szallagjaimat, a fodrait, csipkéimet és ékszerjeimet a barátom részére tartogatom ezentul. Így, fele kiadásom lesz, mint eddig és te ennél fogva, több öltönyt rendelhetsz magadnak.

Duval: Végre újra megérkezünk szerencsésen az öltönyömmel. (Nézi az óráját): No, ha van hozzá, való kedved, holnap folytatjuk a beszélgetést. Ma estére Duhomelt várom estédre és azért légy szives átöltözködni!

Az asszony (kategorikusan) Nem! Duval: Hogyan? Nem? Az asszony: Nem! Duval: Kérlek ne gyerekeskedjél! Menj és...

Az asszony: Nem! A szobámban maradok, vagy pedig a barátodat így fogadom. A te anyagi helyzeted nem engedi meg

nekem, hogy kidobjam a pénzt, csak azért, hogy az első jöttment piperkőc fogadására felcicomázzam magam!

Duval (a fejéhez kap): És mindez azért az egyetlen átkozott ruháért!

Az asszony (hanyagul): Azt gondoltam hogy ma már nem beszélünk erről?

Duval (békéltetően): Menj kérlek, vedd fel a kék ruhádat.

Veszek majd ezért — igenis, veszek neked egy új kabátot!

Az asszony (hitetlenül): A te ígéreteid!

Duval: Becsületszavamral! (Mint hogy az asszony nem mozdul): Akarod a pénzt rögtön?

Az asszony (hirtelen sugárzó kedvben): Nem szükséges! Csak holnap kell, majd ha elhozzák!

Duval (értelmetlenül): Kité?

Az asszony (ártatlanul): Hát a kabátot! Már megrendeltem! (Nyakába ugrik az urának és hangosan kacag): Nagyon kapóra jött nekem, hogy öltönyt rendeltem magadnak, öregem!

Jean Freffor.

— **Vonatjártat.** Az ősszel megnyitandó Aranyosmarót—garamkovácsi szárnyvonalon az aranyosmaróti heti és országos vásárok alkalmával külön „piaci vonat” fog járn.

— **A tanítóegyesület új titkára.** A bars megyei általános tanítóegyesület az eltávozott Sós Simon helyébe Bányai Ferenc lévai izr. tanítót választotta meg titkárává.

— **Bars megye bérkocsiszabályrendelete.** Vármegyénk törvényhatósága a rendezett tanácsú városok kivételével — melyek külön hoztak ilyen szabályrendeletet — az egész vármegye területére szóló szabályrendeletet alkotott a bérkocsi iparról. A szabályrendeletet a kereskedelemügyi miniszter jóvá hagyta, így az életbe lépett. A szabályrendelet a vételdíjakat is rendezte. A lévai közönséget, mivel nyaranta gyakran fölkeresi Vihnye és Szklenőfürdőt bizonyára érdekeltti fogja s azért közöljük, hogy a törvényhatóság Szénásfalu — Vihnye állomástól Vihnye fürdőig vagy vissza, valamint Geletnek-Szkenő fürdőtől vagy vissza a vételdíjat három koronában állapította meg.

— **A sorozások.** A sorozóbizottság e héten befejezte lévai működését. A lévai járásból, mint értesülünk, az idén feltűnően rossz emberanyag került ki, mert míg más években az előállítottak 35—37 százalékát sorozták be, most csak 24,7 százalék vált be katonának. A sorozóbizottság megállapítása szerint az emberanyag illetlen elcsenveszedését a mindjobban fokozódó erkölcsi degeneráltság és a faluhelyeken szokásos korai nősülések okozzák, mert a fejletlen anyák csenveszedés gyermekeket szülnék. Nagy szerepet játszik az emberanyag elromlásában a pálinkaivás és a népek rossz táplálkozása is. — A lévai járásban sorozásra 675 állításköteles hivatott fel, ebből 545 jelent meg, míg 130 másutt soroztatta magát vagy igazolatlanul maradt távol. Az 545 előállítottból 136-ot találtak katonai szolgálatra alkalmasnak, 95-öt fegyverképtelennek mondtak ki, 314-et pedig mint jelenleg alkalmatlant, visszahelyeztek. A besorozottak között 133 egyszerű hadköteles, 2 egyévi önkéntes és 1 pap van. Ez a szám a jegyzőségek szerint a következőleg oszlik meg: Az óbarsi körjegyzőségéből 9, újbarsi —, vámosladányi 7, málsi 13, lekéri 8, garamszentgyörgyi 2, garamszőlősi 17, nagykálnai 12, nagysallói 19, alsószecei 6, nagysároi 11, garamujfalui 6, barsendrédi 10, zselizi 9, csatai 3, és az alsóváradi körjegyzőségéből 4 soroztatott be katonának.

— **A Képes Hét,** ez a kitűnően szerkesztett illusztrált szépirodalmi hetilap most megjelent legújabb számában leleplezi azokat a titkos módszereket amelyekkel a versenylovakat abnormális gyorsaságra kényszeríthetik. (Doping.) Minden lóversenybarát vagy sportember tanulhat ebből a cikkből, mely érdekes képek kíséretében jelent meg. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal: Budapest V. Visegrádi-utca 13/a.

— **Lóárverések.** A f. évi katonai csapatgyakorlatokra beszerzett számos lovak nyilvános árverés utján eladták. Árverések lesznek szeptember 13-án d. e. 9 órakor Nyitrán a honvéd sátoortáborban, ahol 110 ló kerül eladás alá. Szept. 17-én Pozsonyban a nagyszombati vámnál levő marhavásártéri barakkokban 120 ló árvereztetik el és szept. 27-én a trencsényi marhavásártéren 150 drb. lesz elárverezve. Léva, 1912. aug. 30. Gazdasági Egyesület.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Blau Salamon Schweiger Gizella: Aranka, Grman Mihály Dubecz Czeccilia: Lajos, Chlebo József Dubovszki Katalin: Julianna, Kacsák István Fényes Erzsébet: István. **Haldózás:** Özv. Csernák András 57 éves gerinczagsorvadós, Tóth Vilma 2 hó bérlhurut, Rusznyák Valéria 1 hó tüdőgyulladás.

Terménypiac árak a szerdai vásárról.

Buza	20 60	21—	K
Árpa	16 60	18—	K
Rozs	16—	—	K
Zab	21—	—	K
Bab	20—	—	K
Tengeri	22—	—	K
Az árak métermázsánként értendők.			

Szerkesztésért a kiadó felelős.

FIGYELEM

Kereskedelmi szak-**könyvelési tanfolyam** oktatóval egybekötött **nyílik meg** léván 1912 szept. 1-én. Tárgy: **egyszerű és kettős könyvvitel, kereskedelmi számtan** (kamatszámítás, pénz és mérték számítás) **levelezési gyakorlatok. Kereskedelmi és váltó jog** (kereskedelmi váltó jog, a kereskedőkre vonatkozó törvények, továbbá a váltó és váltótörvények ismertetése. **Időtartama 10 hét.** Előadások páros napokon a nők részére este 7—9-ig és páratlan napokon a férfiak részére este 8—10-ig tartatnak. Jelentkezni lehet Schulc papírkereskedésben.

Eladó modern új adómentes házak.

- I. Percz-utca 5 szám áll :
3 szoba, konyha, kamra, fűskamra, udvar kúttal és kerttel.
- II. Kossuth-utca 22 szám ur lakás áll: előszoba, 4 utcazi szoba, konyha, cselédszoba, fürdő és garderozsoba, mosókonyha, 2 pincze, kamra valamint manzard szobából, fényesen kiállítva vízvezetékkel és parkettával.
- III. Kálnai ut 27 szám áll:

három 2 szobás és két 1 szobás lakásból a szükséges mellék helyiségekkel vízvezetékkel, pincze és földszinti raktárokkal és istállóval. Bővebbet **Czibulka Rezső** Kálnai-ut 27 szám alatti építési iroda nyújt, a hol minden az építés szakmába vágó munkák **legolcsóbb** tarifa szerint tervezetnek és végeztenek ugyanott mindennemű építési anyagok raktáron állandóan tartatnak.

K i a d ó !

Családi ház Léván Honvéd utca 40 szám. Három szoba, fürdőszoba, nagy üvegezett veranda, konyha, éléskamra, pincze, mosókonyha és circa 300 □-l kert. **November 1-re.**

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnócza, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stílyű szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelt butoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívántra **Pártoljuk a magyar ipart**

rajzokkal bárhol megjelenek.

H i r d e t m é n y .

Zseliz község tulajdonát képező Nagyvendéglő összes helyiségeivel, italmérsi jogával együtt 1913. Márcz. 1-től 3 esetleg 6 évre bére adatik. Érdeklődőknek ajánljuk a személyes megjelenést, mikor is az egyezés azonnal megköthető.

Zseliz nagyforgalmu hely, 6 vására van, a vendéglő szálló vendégek befogadására alkalmas.

Zseliz, 1912. Aug. 29.

Előljáróság.

Őszi trágázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi **Stern** **Marka** védjegyű**Thomassalak**

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas mátrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban

van és eredeti ólom zár van rajta!

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellel van ellátva!

Kalmár Vilmosa Thomasphosphatfabriken BERLIN, vezérképviseelője
Budapest, VI, Andrássy-ut 49. — Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árak figyelemztetjük a vásárlókat!**Akar ön**

jól és olcsón öltözni? Tessék felkeresni

ÁBRAHÁM PÁL

uriszabót

Léva, Botka-u. 15,

aki a legjobb honi és angol szövetekből megrendelésre divatos öltönyöket készít
Idényszövetek már megérkeztek
Mintagyűjteményével kívánatra házhöz is megy.

Steiner Sándor

órás és ékszerész.

Léván, Városi szálloda épületében.

Dús arany és ékszer raktár.

Mindennemű arany és ezüst ékszerekben, valamint arany, ezüst és nickel órákban.

Nagy raktár Omega óra különlegességekben.

Ajánlom valódi ezüst és china ezüst díszárgyalmat, ugyszintén ezüst evőesztőzeimet.

Szép választék inga órákban.

Házassulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Báti-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVARI (Heinrich-féle)**Glycerin szappan****Tojás****Mandula****Márvány**

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

A borfogyasztó közönség FIGYELMÉBE!

Ajánlom kitünő minőségű boraimat házhöz szállítva

Börzsönyi zöld fehér 1 liter 80 fill.

Balatonmelléki 100 "

Neszményi Ó vörös 110 "

Helyben 5 liternyi rendelést házhöz szállítom.

Telefonon is megrendelhető.

Mély tiszteléssel

FERTIKÓ JÓZSEF
városi fogadó**WEISZ SIMON**

NÓRINBERGI- ÉS KÖVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETCII-UTCA.

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Interurban telefon szám 12.

A cséplési idényre elsőrendű porosz kőszén kapható
BRAUN JOZSEF és fiánál
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Dús választék. Gyári árak.

Frommer Mór

pongyva és zsákkölcsönző intézete, jutaráru raktára léván

A közelgő szezon alkalmából bátorkodom a t. közönség figyelmét felhívni **zsák és ponyvakölcsönző intézetemre**, zsák ponyva kéveköttél és jutaráru raktáromra.

Megbízásaimnak legpontosabb teljesítését előre is biztosítom.

Telefon 25.

Holzmann Bódog

Telefon 25.

uri és női divatáruháza L E V Á N, városi vigadó épület

— Ajánlja az ujonnan nagyobbított áruházában új bevezetett —

Kész női ruhák, ponyvolák, blusok és costumeket, női kész fehérneműek

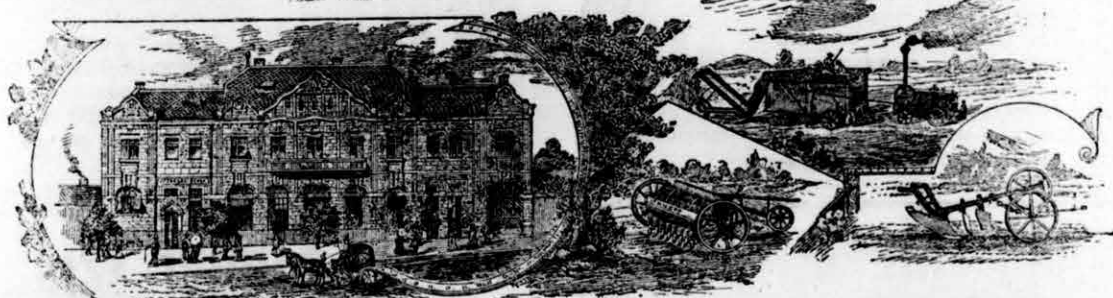
és kész menyasszonyi kelengyék

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben igen **mérsékelt árban.**

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál léván.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselése.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jég szekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

Most érkeztek Schulcz papíráruházába szép képeslapok

Használjunk KABINA-féle! Viasz szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyezri átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

MODERN lakberendezések.

Elsőrendű kárpitos és díszítő **MUNKÁK**

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

butoráruházában szerezhetők be
ZSARNÓCZÁN.

Megbízható bevásárlási forrás.

Modern ház

a Mangorló-utcában (17 sz.) 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, pince, üvegezett olyosó, melléküvegezett cselédszoba és mosókonyha, parkírozott udvar, gazdasági udvar, kis zöldséges-kert, kút az udvaron f. év november hó 1-től bérbeadó esetleg eladó. Feltételek Tokody Imre vendéglősnél tudhatók meg.

Lakás kiadó.

Bem-utca 10 sz. alatt 3 szoba konyha éleskamra, külön udvar
November 1-től kiadó.

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban
Bartos Henrik cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2
készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponia szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

Nyomatott Schulcz Ignác könyvnyomdájában, Léván

Steiner Ernő

üveg-, porcellán-, disz-
mú-, játékaru és ház-
tartási cikkek üzlete
villany felszerelési cikkek és különféle villanykörték raktára.
junius hó közepén nyílt meg Léván
a Bolemann gyógyszerházzal szemben.
Képkeretek nagy választékban.
Mindennemű üvegezési munkák elvállaltatnak

Spitz Armin

szállító Léva, Szepessy utca 22.

Elvállal mindennemű szállítást és fuvarozást, butorszál-
lítást és költözködések helyben és vidékre.
jutányos árak és figyelmes elintézés!

Singernél Singernél

naponta friss uradalmi tej
naponta friss teavaj
jégbehűtött aludt tej
tejföl
friss fehéntúró

friss felvágott
minden fűszer liszt és csemege-
jégbe hűtött sör
„Maltos“ dupla maláta sör
magyar francia pezsgők és
palackborok
jégbehűtött savanyúvíz

mindenkor kapható jutányos árak és előzékeny kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel

Singer Izidor

Léva — Főter (a városháza épületében.)